

PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2015)0250

ES tirdzniecības un ieguldījumu politikas ārējā ietekme uz publiskā un privātā sektora iniciatīvām

Eiropas Parlamenta 2015. gada 7. jūlija rezolūcija par ES tirdzniecības un ieguldījumu politikas ārējo ietekmi uz publiskā un privātā sektora iniciatīvām valstīs ārpus ES (2014/2233(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 208. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvu 2014/23/ES par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvu 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvu 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK³,
- ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par publisko iepirkumu (COM(2011)0896), par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs (COM(2011)0895) un par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (COM(2011)0897),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Privātā un publiskā sektora ieguldījumu mobilizēšana ekonomikas atveseļošanai un ilgtermiņa strukturālo pārmaiņu nodrošināšanai: publiskā un privātā sektora partnerību veidošana“ (COM(2009)0615), „Privātā sektora lielāka nozīme iekļaujošas un ilgtspējīgas izaugsmes nodrošināšanā jaunattīstības valstīs” (COM(2014)0263), „Eiropa 2020 — stratēģija gudrai, ilgtspējīgai

¹ OV L 94, 28.3.2014., 1. lpp.

² OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.

³ OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.

un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020), „Tirdzniecība, izaugsme un pasaules norises — Tirdzniecības politika kā stratēģijas „Eiropa 2020” galvenā sastāvdaļa” (COM(2010)0612), „Virzoties uz ekonomikas atlabšanu ar daudzām jaunām darba vietām” (COM(2012)0173) un „Atjaunota ES stratēģija 2011.–2014. gadam attiecībā uz korporatīvo sociālo atbildību” (COM(2011)0681),

- ņemot vērā 2011. gada 27. septembra rezolūciju par jaunu tirdzniecības politiku atbilstīgi stratēģijai „Eiropa 2020”¹, 2013. gada 6. februāra rezolūciju par korporatīvo sociālo atbildību — sabiedrības interešu veicināšana un ceļš uz ilgtspējīgu un iekļaujošu atlabšanu² un 2006. gada 26. oktobra rezolūciju par valsts un privāto partnerību un Kopienas tiesību aktiem attiecībā uz publisko iepirkumu un koncesijām³,
- ņemot vērā *EIM* 2010. gada ziņojumu Komisijai „Eiropas MVU internacionalizācija”,
- ņemot vērā Komisijas paziņojuma „Sieviešu un vīriešu līdztiesības stratēģija 2010.–2015.” 5. punktu (COM(2010)0491), 2010. gada martā ANO pieņemtos principus sieviešu iespēju veicināšanai, ANO uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipus un Ārlietu padomes 2009. gada 8. decembra secinājumus un Apvienoto Nāciju Organizācijas konferences par Ilgtspējīgu attīstību (*Rio+20*) noslēguma dokumenta 46. punktu,
- ņemot vērā ESAO 2012. gada maija ieteikumu par publiskā un privātā sektora partnerību labas pārvaldības principiem⁴, ESAO 1997. gada Konvenciju par cīņu pret ārvalstu amatpersonu uzpirkšanu starptautiskos darījumos un ESAO pamatnostādnes starptautiskiem uzņēmumiem, kas tika atjauninātas 2011. gada maijā⁵,
- ņemot vērā attiecīgās SDO konvencijas,
- ņemot vērā ANO Eiropas Ekonomikas komisijas 2008. gada Rokasgrāmatu labas pārvaldības veicināšanai publiskā un privātā sektora partnerībā⁶,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Starptautisko tirdzniecības tiesību komisijas (*UNCITRAL*) 2001. gada Leģislatīvo rokasgrāmatu par privāti finansētiem infrastruktūras projektiem⁷ un dokumentus, ar kuriem iepazīstināja *UNCITRAL* Starptautiskajā Kolokvijā par publiskā un privātā sektora partnerību (PPP), kas 2013. gada 2. un 3. maijā notika Vīnē,
- ņemot vērā Andu Attīstības korporācijas (*CAF*) 2010. gada ziņojumu „Publiskā infrastruktūra un privātā dalība – koncepcijas un pieredze Amerikā un Spānijā”,
- ņemot vērā Āzijas Attīstības bankas (*ADB*), Amerikas Attīstības bankas (*IDB*), Pasaules Bankas grupas un Publiskās un privātās infrastruktūras padomdevēja instrumenta (*PPIAF*) 2014. gada jūlijā sagatavoto „Publiskā un privātā sektora partnerību

¹ OV C 56 E, 26.2.2013., 87. lpp.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0050.

³ OV C 313 E, 20.12.2006., 447. lpp.

⁴ <http://www.oecd.org/governance/budgeting/PPP-Recommendation.pdf>.

⁵ http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/ConvCombatBribery_ENG.pdf.

⁶ www.unece.org/fileadmin/DAM/ceci/publications/ppp.pdf.

⁷ <http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/procurem/pfip/guide/pfip-e.pdf>.

rokasgrāmatas 2.0 redakciju¹,

- ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
 - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ziņojumu un Attīstības komitejas un Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas atzinumu (A8-0182/2015),
- A. tā kā valstu sabiedrībām un ekonomiskajām struktūrām un to attīstībai nāk par labu vide, kas ļauj mijiedarboties publiskajam un privātajam sektoram un sadarboties publiskajām un privātajām struktūrām, kā arī citiem modeļiem, veidojot kopīgas iniciatīvas un kopuzņēmumus;
- B. tā kā, kaut gan publiskā un privātā sektora partnerības (PPP) ir ilgtermiņa instruments, kuru valdības politikā izmanto starptautiskā, valstu, reģionālā un vietējā līmenī, nepastāv šādas partnerības starptautiski atzīta definīcija un tiesiskais regulējums; tā kā praksē tiek uzskatīts, ka PPP attiecas uz „plašu un daudzveidīgu publisko (valdības, aģentūras un starptautiskās organizācijas vai šo struktūru kombinācijas) un privāto (uzņēmumi vai bezpeļņas struktūras) dalībnieku sadarbības spektru“ un parasti ir saistītas ar to, ka privātais sektors nodrošina tādu infrastruktūru vai aktīvus, kurus parasti nodrošina valdības;
- C. tā kā publiskā un privātā sektora partnerības (PPP) ir nozīmīgas kā ekonomiskās izaugsmes, inovācijas, konkurētspējas un darbvietu radīšanas veicinātājas gan vienotajā tirgū, gan ārpus tā, un PPP ir stratēģiski svarīgas infrastruktūras, jo īpaši enerģijas, ūdens, ceļu un digitālās infrastruktūras, modernizācijā; tā kā ES uzņēmumi ir labi sagatavoti konkurencei par šādiem līgumiem un to izpildei;
- D. tā kā PPP līgumiem var būt dažādi veidi un vienotā tirgus tiesību akti nosaka stingrus procedūras standartus; tā kā šie tiesību akti tika pārskatīti un konsolidēti Direktīvā 2014/24/ES un Direktīvā 2014/25/ES par publisko iepirkumu, Direktīvā 2014/23/ES par koncesijām un pamatnostādnēs par institucionalizētām PPP;
- E. tā kā privātā un publiskā sektora partnerības infrastruktūras, pakalpojumu un pirmās nepieciešamības preču jomā ir tehniski sarežģītas;
- F. tā kā pasaules ekonomiskā krīze kopš 2007. gada ir smagi skārusi visas attīstītās, jaunietekmes un jaunattīstības valstis un ir ietekmējusi budžeta politiku un projektu īstenošanai nepieciešamā finansējuma pieejamību institucionālajām un privātajām struktūrām, īpaši MVU, iespaidojot infrastruktūras attīstību un citus kapitāla ziņā intensīvus projektus un pamatpakalpojumu sniegšanu;
- G. tā kā saistībā ar budžeta ierobežojumiem, kurus saasina ekonomiskā un valsts parāda krīze, arvien vairāk valdības meklē tādus inovatīvus risinājumus kā PPP, kuras, attīstot tās pienācīgi, var uzlabot sabiedrisko pakalpojumu izmaksas, efektivitāti, produktivitāti un kvalitāti un nodrošināt publiskās infrastruktūras savlaicīgu pabeigšanu, pienācīgi iesaistot publiskos un privātos dalībniekus;
- H. tā kā PPP pozitīvā ietekme izriet no labākas projektu īstenošanas, labas izmaksu un

¹ <http://api.ning.com/files/Iumatxx-0jz3owSB05xZDKmWIE7GTVYA3cXwt4K4s3Uy0NtPPRgPWYO1lLrWaTUqybQeTXIeuSYUxbPFWlysyNI5rL6b2Ms/PPReferenceGuidev02Web.pdf>.

ieguvumu attiecības, iespējas nodrošināt ilgtermiņa izmaksu finansēšanu, kā arī no tā, ka PPP rada stimulu inovācijai un pētniecībai un elastīgākai un prasmīgākai pārvaldībai;

- I. tā kā tirdzniecības liberalizācija un ieguldījumi nav pašmērķis, bet gan instruments, kam jārada bagātība un jāveicina pasaules iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošana, un tā kā šajā ziņā pastāv iespēja attīstīt inovatīvu politiku, — kopā ar jauniem instrumentiem, piemēram, nesen izstrādātajiem finanšu instrumentiem un brīvas tirdzniecības nolīgumu tīklu, kas trešo valstu valdībām ir noderīgi infrastruktūras, preču un vispārējas nozīmes pakalpojumu nodrošināšanai, — vienlaikus garantējot vai veicinot turpmāku ES uzņēmumu dalību ārvalstu ieguldījumu projektos, kas apvieno privātus uzņēmumus un publiskas struktūras;
- J. tā kā PPP parasti ir ilgtermiņa un to darbības laiks dažkārt ir no 10 līdz 30 gadiem, un tā kā PPP darbības laikam jābūt pamatotam un jāatbilst mērķiem, kas noteikti saistībā ar darbu, preču un pakalpojumu nodrošināšanu, mākslīgi nekropļojot konkurenci vai nepaaugstinot izmaksas, kā arī neradot lieku slogu valsts pārvaldes iestādēm un nodokļu maksātājiem;
- K. tā kā ES tirdzniecības politika nedrīkst ne sekmēt, ne ierobežot suverēnu lēmumu par to, vai izmantot PPP, bet, kad lēmums ir pieņemts, ES pienākums ir panākt mūsu uzņēmumiem —lieliem, vidējiem, maziem un mikrouzņēmumiem — vislabāko piekļuvi iepirkumu tirgiem partnervalstīs, sniedzot pievienoto vērtību vietējai sabiedrībai, saskaņā ar atklātības, līdzdalības, atbildības, efektivitātes un politikas saskaņotības principiem;
- L. tā kā tas, ka privātais sektors var nepietiekami novērtēt sociālo infrastruktūru un šā sektora segumu, infrastruktūras nodrošināšanas ievērojamās izmaksas, dažu nozaru stāvoklis, kas raksturojams kā dabisks monopols, vai šo nozaru stratēģiskais svarīgums nozīmē to, ka daudzkārt atklāta konkurence un privatizācija nav pati piemērotākā politika, kad priekšroka jādod sabiedrības interesēm;
- M. tā kā līdz ar to PPP mērķis ir apvienot labāko no abām jomām, proti, vispārējas nozīmes pakalpojumu un infrastruktūras nodrošināšanu ar lielāku privātā sektora dalību, nevis ar privatizācijas procesiem;
- N. tā kā daudzās jaunietekmes un jaunattīstības valstīs ir neatbilstība starp privātu uzņēmumu dinamismu un uzticamas sabiedriskās infrastruktūras trūkumu; tā kā šādas atšķirības (kas ļoti spilgti parādās Indijā un Brazīlijā) apdraud potenciālo izaugsmi, ierobežo eksporta/importa spējas vai rada ražošanas līniju problēmas, jo nav pietiekamas ostas infrastruktūras, pastāv iekšējā transporta (dzelzceļa, kravu transporta vai automaģistrāļu) trūkumi vai nefunkcionē elektroenerģijas ražošanas iekārtas un sadales elektrotīkli; tā kā šīs atšķirības negatīvi ietekmē arī cilvēku labklājību (notekūdeņu un ūdens sadales tīklu trūkuma dēļ); tā kā PPP ļauj atrast integrētus risinājumus, ar kuru palīdzību partneris vai konsorcijs nodrošina „ēku“ (būvniecības, inženieru un arhitektu pakalpojumus), „finansējumu“ (privātu līdzekļu ieguldīšanu – vismaz projekta priekšfinansēšanai) un „apkopi“ (apkopes, uzraudzības un apsaimniekošanas pakalpojumus);
- O. tā kā arī starpvaldību organizācijas ir izmantojušas PPP, lai sniegtu palīdzību vismazāk attīstītajām valstīm, izmantojot partnerības attīstības un sadarbības jomā: Pasaules Banka, reģionālās rekonstrukcijas bankas, Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un

lauksaimniecības organizācija, Pasaules Veselības organizācija un ANO Bērnu fonds (*UNICEF*) ir tikai dažas no organizācijām, kuras ir izmantojušas PPP darbību īstenošanai; tā kā ģeogrāfiskā ziņā PPP pieredze ir ASV, Austrālijai, Japānai, Malaizijai, Singapūrai, Apvienotajiem Arābu Emirātiem un citām Āzijas un Latīņamerikas (galvenokārt Čīlei) valstīm; tā kā arī ESAO valstīs (Somijā, Francijā, Vācijā, Grieķijā, Itālijā, Īrijā, Nīderlandē, Portugālē un Spānijā) ir attiecīgi tiesību akti; tā kā Apvienotajai Karalistei ir vislabāk izstrādātā programma attiecībā uz PPP (privātais finanšu iniciatīvai veido aptuveni 20% no publiskajiem ieguldījumiem); tā kā ES vadošais dalībnieks PPP infrastruktūras tirgū, kopumā veidojot vairāk nekā 45% no PPP nominālās vērtības;

- P. tā kā PPP ir izmantotas saistībā ar struktūrfondi, paplašināšanos, Eiropas komunikāciju tīklu, kopīgām tehnoloģiju ierosmēm, stratēģiju „Eiropa 2020“, pētniecību un izstrādi (nākotnes rūpnīcas, energoefektīvas ēkas, „Zaļo automobiļu“ iniciatīva, ilgtspējīga pārstrādes rūpniecība, fotonika, robotika, augstas veiktspējas skaitļošana un piektās paaudzes tīkli) e-mācībām, izpētes projektiem ar universitātēm un citām programmām veselības jomā (piemēram, Novatorisko zāļu ierosmi); tā kā Eiropas Investīciju banka un Eiropas Publiskā un privātā sektora partnerības konsultāciju centrs ir īstenojis projektus ES, tās kaimiņvalstīs un citās valstīs; tā kā ES ir devusi ieguldījumu arī ar Pasaules energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas fondu; tā kā Eiropas Stratēģisko investīciju fonda mērķis ir vairāku tādu PPP atbalstīšana Eiropas Savienībā, kurā var piedalīties uzņēmumi no tirdzniecības partneriem;
- Q. tā kā līdz šim ES saglabājusi savu valdības iepirkuma tirgu atvērtību starptautiskai konkurencei, tai ir standarti, kas vērsti uz godīgas un efektīvas konkurences stiprināšanu vienotā tirgū un uz to, lai starptautiskajiem ieguldītājiem būtu vienlīdzīgi noteikumi; tā kā ES nepastāv uz ārvalstu īpašuma tiesībām vai kontroli balstīta diskriminācija un uzņēmumi no citām valstīm var dibināt vietējus uzņēmumus, lai varētu piedalīties PPP;
- R. tā kā ES brīvas tirdzniecības nolīgumos ir noteikumi, kas paver ceļu uzņēmumiem iesniegt piedāvājumus dalībai PPP, izmantojot tirgus piekļuvi un pirms uzņēmējdarbības veikšanas; tā kā Korejai, Kolumbijai/Peru, Centrālamerikai, Singapūrai un Kanādai (kā arī Vjetnamai un Japānai) tiek noteikti dažādi un konkrēti režīmi un iespējas; tā kā ir nepieciešama relatīvi elastīga pieeja sarunām ar dažādiem partneriem; tā kā tomēr arī turpmāk ir jācenšas veicināt sociālā un ekonomiskā attīstība, vides ilgtspēja, demokrātija un laba pārvaldība, cilvēktiesību ievērošana un starptautiski atzītu aizsardzības standartu veicināšana, kā arī pienācīgu darbvietu radīšana; tā kā daudzpusējā līmenī ar Vispārējo vienošanos par pakalpojumu tirdzniecību (*GATS*) un Nolīgumu par valsts iepirkumu (*GPA*) arī tiek noteiktas vairākas saistības, līdzīgi kā tas var būt ar citiem daudzpusējiem instrumentiem, piemēram pakalpojumu tirdzniecības nolīgumu (*TiSA*); tā kā tāpēc ES vidē palielinās konkurence,

Priekšvēsture

1. uzsver, ka ES un trešās valstīs ir jāsekmē pienācīgu darbvietu radīšana, konkurētspēja un produktivitāte ar inovatīvu politiku un jauniem instrumentiem, kas paredzēti, lai veicinātu ekonomisko dalībnieku aktivitāti ilgtspējīgas izaugsmes atjaunošanai, tostarp, veicot ieguldījumus ārpus vienotā tirgus; uzskata, ka PPP cita starpā varētu būt potenciāls ES uzņēmumu izaugsmes avots un vienlaikus būt noderīgas trešām partnervalstīm, jo šīs PPP varētu nodrošināt infrastruktūru, preces un vispārējas nozīmes pakalpojumus;

2. atgādina, ka PPP jārada augsta pievienotā vērtība iedzīvotājiem un patērētājiem, jānodrošina kvalitatīvi pakalpojumi un/vai preces un jāsniedz konkrētas konkurētspējīgas ekonomiskās priekšrocības pārvaldes iestādēm valdības un vietējā līmenī, vienlaikus izvairoties no papildu sloga vai zaudējumu radīšanas valsts sektoram;
3. aicina Komisiju veicināt PPP definīciju, kas būtu starptautiski atzīta kā ilgtermiņa saikne starp publisko sektoru un privātajiem ieguldītājiem kvalitatīvu un pieejamu sabiedrisko pakalpojumu un infrastruktūras nodrošināšanai ar līgumā skaidri paredzētiem nosacījumiem, kuru ievērošana ir viegli izvērtējama ar rādītājiem, kas nodrošina taisnīgu un atbilstošu atlīdzību, ja tiek izpildīti šā līguma nosacījumi;
4. atzīmē, ka gan MVU, gan arī lielāki uzņēmumi var vienādā mērā nodrošināt unikālu privātā sektora zinātību, pieredzi un labāko praksi, kā arī tīklus, kas aptver publiskās iestādes valstīs ārpus ES, efektīvi palīdzot īstenot ilgtspējīgas attīstības politiku; uzskata, ka MVU var vislabāk sasniegt savu potenciālu, ja tie izveido tīklus un darbojas pasaules līmenī un ienāk tirgos ārpus Eiropas, cita starpā ar PPP; šajā sakarībā aicina Komisiju veicināt un sekmēt konsorcijs un citus lielu uzņēmumu un MVU sadarbības veidus, lai atvieglotu MVU piekļuvi PPP projektiem;
5. uzsver, ka PPP izveidē ir īpaši jāņem vērā problēmas, ar kurām saskaras Eiropas Savienībā reģistrētie MVU, kas starptautiskajos tirgos konkurē saskaņā ar PPP, un nepieciešamība MVU nodrošināt konkrētu, taisnīgu un savstarpēju pieeju, sevišķi sabiedrisko pakalpojumu sektoros, kā noteikts Direktīvā 2014/25/ES; šajā saistībā uzsver, ka ir vajadzīgi īpaši noteikumi, lai MVU varētu iesniegt kopas vai grupas piedāvājumus un izmantot atvērtas un pārredzamas apakšuzņēmumu līgumu ķēdes;

Problēmas

6. pauž nožēlu, ka ES līdz šim brīdim pamatā ir saglabājusi sava valsts iepirkuma tirgus atvērtību starptautiskai konkurencei, taču ES uzņēmumi joprojām saskaras ar ievērojamiem šķēršļiem ārvalstīs; aicina Komisiju garantēt, ka ES tirdzniecības nolīgumos ir iekļauti instrumenti mūsu uzņēmumiem, īpaši MVU, lai vienlīdzīgi konkurētu ar vietējiem uzņēmumiem ārvalstīs; pieprasa arī skaidrus noteikumus un vieglu piekļuvi informācijai, kas attiecas uz piedāvājumu iesniegšanu un piešķiršanas kritērijiem, un atcelt diskriminējošus un nepamatotus tirdzniecības šķēršļus valsts iepirkuma, pakalpojumu vai ieguldījumu jomā (piemēram, fiskālo diskrimināciju, regulatīvos šķēršļus filiāļu vai meitas uzņēmumu izveidei un ierobežojumus finansējuma pieejamībā); aicina mūsu partnervalstis piemērot atvērtās valdības principu, lai nodrošinātu pārredzamību un izvairītos no interešu konfliktiem, un piesardzīgi izmantot PPP praksi, ņemot vērā ne tikai izmaksu un ieguvumu analīzi un projektu dzīvotspēju, bet arī publisko iestāžu finansiālās un tehniskās spējas pārraudzīt pakalpojumu vai infrastruktūras nodrošināšanu saskaņā ar vispārējām sabiedrības interesēm;
7. atzīst, ka problēmas, kas saistītas ar PPP, var uzveikt ar labas pārvaldības principiem, piemēram, noteikumu pārredzamību un skaidrību gadījumos, kad nozīme ir šādiem jautājumiem: projektu līguma slēgšanas tiesību piešķiršana, īstenošana un novērtēšana no sākotnējā posma; riska pārņemšanas modelēšana un definīcija (jo īpaši vidēja termiņa un ilgtermiņa rentabilitātes novērtējums); ieinteresēto personu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju dalība; korupcijas un krāpšanas apkarošana; atbildīgās administrācijas finanšu un tehniskās spējas adekvāti plānot un pārraudzīt līgumu īstenošanu; juridiskās noteiktības stiprināšana sistēmā, kas nodrošina publisko iestāžu likumīgo pilnvaru

īstenošanu; aicina Komisiju un dalībvalstīm (kurās šajā ziņā ir būtiskas dalībnieces) veicināt šos principus un saistīto labāko praksi ārpus ES robežām;

8. atgādina, ka PPP ir raksturīga augsta vērtība un tehniska sarežģītība, kā arī pušu ilgtermiņa saistības; atzīmē, ka tādēļ šīm partnerībām ir nepieciešama gan pietiekama elastība, gan arī pienācīgas procesuālās garantijas, lai nodrošinātu pārredzamību, nediskrimināciju un vienlīdzīgu attieksmi;
9. atgādina, ka infrastruktūras projekti (jo īpaši būvniecības, vides aizsardzības, telesakaru un enerģētikas tīklu jomā) ir saistīti ar vairākiem riskiem un ka valdība, izmantojot PPP, daļu risku nodod privātiem līgumslēdzējiem tā, lai abas puses varētu gan gūt labumu, gan sadalīt riskus un atbildību saistībā ar šādiem projektiem; turklāt uzsver, ka atbilstīgs risku sadalījums ir būtisks, lai samazinātu projekta izmaksas un nodrošinātu tā sekmīgu īstenošanu un dzīvotspēju;
10. atgādina, ka kvalitatīvu, pieejamu, rentablu pakalpojumu nodrošināšana sabiedrībai gan Eiropas Savienībā, gan arī ārpus tās ir būtisks priekšnoteikums, lai panāktu veiksmīgu PPP īstenošanu un dzīvotspēju; atgādina, ka modeļu un līgumu sarežģītā izvēle ietekmē projekta attīstību; brīdina, ka dažkārt PPP tika izmantoti tikai ar mērķi oficiāli izpildīt mērķus saistībā ar valsts deficītu; uzsver, ka nepieciešams piemērots institucionālais satvars, kurā apvienotas politiskas saistības, laba pārvaldība un pienācīgi pamata tiesību akti, lai garantētu, ka PPP piedāvātu labāku kvalitāti un plašu pakalpojumu klāstu iedzīvotājiem; šajā ziņā uzsver, ka ir svarīgi pienācīgi izvērtēt iesaistīto uzņēmumu profilu un iepriekšējo pieredzi, lai noteiktu, vai viņu sniegtie pakalpojumi ir bijuši kvalitatīvi un vai uzņēmējdarbība ir bijusi atbildīga;

Privātā sektora iesaistīšana attīstībā

11. uzsver, ka ES tirdzniecības, ieguldījumu un attīstības politika ir savstarpēji saistīta un ka Lisabonas līguma 208. pantā ir paredzēta politikas saskaņotība attīstības jomā, nosakot, ka politikā, kas var iespaidot jaunattīstības valstis, ir jāievēro mērķi, kas noteikti sadarbībai attīstības jomā; uzsver arī to, ka ir svarīgi nodrošināt, lai ES ieguldījumu politika ir orientēta uz finanšu izvēlēm, kurās iekļauts patiess sociālās ietekmes novērtējums;
12. uzsver augošo PPP potenciālu cita starpā sekmēt inovatīvus risinājumus un mobilizēt ilgtermiņa privātos līdzekļus un vietējos resursus attīstības mērķiem, ņemot vērā, ka jaunattīstības valstīs nepieciešami ievērojami ieguldījumi infrastruktūras, ūdensapgādes un enerģijas jomā, ko nespēs nodrošināt tikai un vienīgi publiskais sektors, un ka būtu lietderīgi, ja lielākajai daļai šo ieguldījumu pievienotos privātais sektors; uzskata, ka PPP var radīt arī inovāciju tehnoloģijās un uzņēmējdarbības modeļos un veidot mehānismus privātā sektora pārskatatbildības panākšanai; tomēr vērš uzmanību uz gadījumiem, kad privātā sektora dalība PPP dažās jaunattīstības valstīs nav devusi gaidītos rezultātus; atzīmē, ka tādēļ ir nepieciešama tehniskā palīdzība, lai stiprinātu juridiskos un iestāžu satvarus, kurās tiek attīstītas PPP, īpaši saistībā ar spējām pienācīgi novērtēt, plānot un pārraudzīt šādu projektu īstenošanu, un jāparedz iespēja publiskajiem partneriem pieprasīt kompensāciju no privātiem uzņēmumiem līguma neievērošanas gadījumā;
13. norāda, ka PPP ir viena no attīstības programmas prioritātēm, kas aizvien vairāk tiek veicināta kā līdzeklis infrastruktūras finansējuma deficīta novēršanai gan attīstītajās, gan arī jaunattīstības valstīs;

14. mudina Komisiju, ņemot vērā tās vēlmi turpmākajos gados ievērojami paplašināt apvienošanas izmantošanu, īstenot Eiropas Revīzijas palātas īpašajā ziņojumā par apvienošanas izmantošanu iekļautos ieteikumus un izvērtēt aizdevumu un dotāciju apvienošanas mehānismu, jo īpaši attiecībā uz attīstību un finansiālo papildināmību, pārredzamību un pārskatatbildību;
15. aicina ES iestādes mudināt ES uzņēmumus, kuri piedalās PPP trešās valstīs, jo īpaši mazāk attīstītajās valstīs, darboties atbilstoši politikas saskaņotības principam, kas noteikts ESAO pamatnostādņēs daudznacionāliem uzņēmumiem, lai tiktu ņemti vērā mērķi sadarbībai attīstības jomā; aicina Komisiju sekmēt ilgtspējīgus ieguldījumus, kuros ņemti vērā attīstības mērķi, par prioritāti nosakot tieši valstu ekonomikas ilgtermiņa attīstību, un veicināt projektus, kuru uzmanības centrā ir, piemēram, vides aizsardzība, nabadzības samazināšana, izglītība, atkritumu apsaimniekošana vai atjaunojamās enerģijas izmantošana;
16. uzsver, ka attīstības palīdzības jomā PPP ir efektīvs veids, kā izmantot Eiropas līdzekļus, vienlaikus atbalstot ES prioritātes un saskaņotību ar citām politikas jomām; aicina Komisiju vairāk iesaistīties un ieguldīt attīstības PPP un izmantot PPP kā līdzekli Savienības ierobežotā attīstības budžeta palielināšanai;
17. uzsver to, ka privātiem ieguldījumiem un līdzekļiem var būt galvenā loma, sekmējot izaugsmi, kura jaunattīstības valstīs nākamo gadu laikā tiek prognozēta aptuveni 5% apmērā; atzīst, ka šāds privātais finansējums var palīdzēt atbalstīt vietējo ekonomiku un uzņēmumus un nodrošināt pienācīgas darbvietas, un tādējādi — sekmēt nabadzības izskaušanu, ja ārvalstu tiešie ieguldījumi (ĀTI) tiek pienācīgi reglamentēti un saistīti ar konkrētiem uzlabojumiem partnervalstu ekonomikā, piemēram, izmantojot tehnoloģiju nodošanu un vietējā darbaspēka apmācības iespējas; šajos apstākļos uzskata, ka PPP var dot labumu vismazāk attīstītajām valstīm, jo nesamērīgais ieguldījumu risks nesniedz pietiekamus stimulus privātiem ieguldījumiem; uzsver, ka turpmākajām PPP, kas tiks noslēgtas attīstības programmā laikposmam pēc 2015. gada, ir jānosaka mērķis samazināt nabadzību un panākt citus ilgtspējīgas attīstības mērķus un ir jābūt saskaņotām ar partnervalstu nacionālajiem attīstības plāniem;
18. atzīmē, ka pareizi strukturētas un efektīvi īstenotas PPP var radīt daudzus ieguvumus, tostarp inovācijas, efektīvāku resursu izmantošanu un kvalitātes nodrošināšanu un kontroli; atzīmē arī to, ka PPP jaunattīstības valstīs ir jānovērtē saskaņā ar to spēju panākt attīstības rezultātus un ka ir taisnīgi jāsadala risku slogs starp publisko un privāto sektoru; uzsver, ka PPP jaunattīstības valstīs līdz šim galvenokārt pievērsās enerģētikas un telesakaru nozarēm, turpretim privāta iesaistīšanās sociālajā infrastruktūrā joprojām ir reta; tādēļ mudina īstenot PPP, kuru galvenais mērķis ir ilgtspējīgu attīstības mērķu sasniegšana;
19. prasa palielināt tehnisko palīdzību (tostarp vietējā personāla apmācību un iepazīstināšanu ar tehnoloģijām) partnervalstu valdībām, lai palielinātu to spēju piedalīties PPP un uzņemties savu atbildības daļu par PPP projektu vadīšanu, cita starpā palīdzot izveidot banku sistēmas un nodokļu administrācijas, kas spētu nodrošināt finanšu pārvaldību un publisko un privāto līdzekļu pārvaldību; norāda, ka iepriekšējā pieredze parāda, ka vāji apspriesti PPP līgumi dažkārt var palielināt valstu parādus, un mudina izveidot tiesisko regulējumu par atbildīgu finansēšanu; aicina Komisiju apsvērt iespēju nodrošināt jaunattīstības valstīm tehnisko palīdzību un konsultācijas par to, kā sagatavot un ieviest ES standartus šo valstu tirgos;

20. stingri atbalsta ANO uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipu efektīvu un visaptverošu izplatīšanu un īstenošanu ES iekšienē un ārpus tās un uzsver vajadzību veikt visus nepieciešamos politikas un likumdošanas pasākumus, lai novērstu trūkumus, kas traucē efektīvi īstenot šos ANO pamatprincipus, tostarp attiecībā uz tiesu sistēmas pieejamību;
21. uzsver, ka attīstības aģentūrām ir jānodrošina, ka publisks attīstības finansējums tiek izmantots, lai atbalstītu jaunattīstības valstu vietējās ekonomikas tīklus, un tas netiek novirzīts donorvalstu privāto uzņēmumu un starptautisko uzņēmumu atbalstam; jo īpaši uzsver, ka PPP mērķim ir jābūt valstu mikrouzņēmumu, mazu un vidēju uzņēmumu spēju veidošanai;
22. atgādina, ka Eiropas Savienība ir apņēmusies veicināt dzimumu vienlīdzību un iekļaut dzimumu līdztiesības aspektu visās tās darbībās; aicina iekļaut dzimumu līdztiesības aspektu PPP plānošanā un izpildē, piemēram, izmantojot pēc dzimumiem sadalītus datus un analīzi mērķtiecīgiem ieguldījumiem un paredzot līgumos galvenos darbības rādītājus attiecībā uz priekšrocībām sievietēm; šajā sakarībā aicina palielināt atbalstu vietējiem MVU, jo īpaši uzņēmējām, lai dotu iespēju viņām gūt ieguvumus no privātā sektora veicinātas izaugsmes;

Iespējamie instrumenti, lai sekmētu ES uzņēmumu iesaistīšanos PPP ārpus ES

23. aicina Komisiju strādāt pie tā, lai Pasaules Tirdzniecības organizācijā un notiekošajās divpusējās sarunās ar trešām valstīm starptautiskā mērogā panāktu nozīmības saistības attiecībā uz tirgus piekļuvi, izmantojot pozitīvu un savstarpīgu pieeju, kas atzīst starptautisku konkurenci, lai novērstu nevienlīdzību starp ES un citu tirdzniecības partneru publiskā iepirkuma tirgu atvērtības līmeni; prasa, lai Komisija censtos novērst administratīvus, procedūras un tehniskus šķēršļus, kas neļauj ES uzņēmumiem iesaistīties ārvalstu PPP;
24. aicina Komisiju sarunās par tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumiem ar citām valstīm veicināt tādu barjeru likvidāciju, kuras traucē ES uzņēmumiem, jo īpaši MVU, lai tie var piedalīties PPP šajās valstīs, un atbalstīt ES iedzīvotāju profesionālo mobilitāti šajās valstīs, lai viņi varētu vienlīdzīgi konkurēt ar vietējiem un trešo valstu uzņēmumiem;
25. aicina Komisiju uzraudzīt ES uzņēmumus ārzemēs un apkopot secinājumus par veiksmes stāstiem, modeļiem un labu praksi vadlīniju izstrādāšanai un apsvērt virtuālo dokumentācijas centru vai novērošanas centru izveidi, lai veicinātu informācijas par PPP iespējām pieejamību ES uzņēmumiem, īpaši MVU; aicina Komisiju sekmēt lietotājiem draudzīgu platformu un tīklu izveidi, lai veicinātu ieinteresēto personu strukturētu dialogu, un sniegt tehnisku atbalstu saistībā ar tiesisko regulējumu un gaidāmajām problēmām; aicina Komisiju veikt pētījumu par Savienības brīvās tirdzniecības nolīgumu (BTN) un to īstenošanas ietekmi uz ārvalstu PPP pieejamību ES uzņēmumiem; uzskata, ka šāds pētījums varētu sniegt ieskatu par BTN konkrēto ietekmi PPP jomā un ļaut identificēt šķēršļus, kas vēl nav novērsti;
26. aicina Komisiju veicināt skaidru un integrētu grāmatvedības standartu izmantošanu starptautiskā līmenī, lai mazinātu ar PPP saistītās neskaidrības, vienlaikus veicinot stabilu budžeta politiku un projektu ilgtspēju;
27. aicina Komisiju nodrošināt, ka arī ES atbalstītās struktūras, piemēram, Eiropas Mazo un

vidējo uzņēmumu aģentūra (*EASME*) un Eiropas Biznesa atbalsta tīkls (*EEN*) var iegūt un nodot MVU informāciju par to, kā iesaistīties PPP valstīs ārpus ES un kā veicināt mazo un vidējo uzņēmumu piedalīšanos PPP trešās valstīs;

28. uzsver — lai piesaistītu pārrobežu privātā sektora līdzekļus PPP, ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt pietiekamus apliecinājumus, ka šo ilgtermiņa ieguldījumu vide būs skaidra, stabila un droša, ar labu pārvaldību, juridisko noteiktību, pārredzamību, vienlīdzīgu attieksmi, bez diskriminācijas un ar efektīvām strīdu izšķiršanas iespējām; aicina Komisiju un Padomi šajā nolūkā kopā strādāt kompetentajos starptautiskajos forumos un starptautiskajās finanšu iestādēs, lai nodrošinātu, ka šajā jomā ir pieņemts vajadzīgais tiesiskais regulējums, kas ir pārredzams, efektīvs un izmaksu ziņā lietderīgs;

PPP ārpus ES — jaunas darbvietas un izaugsmes iespējas ES uzņēmumiem

29. pauž pārliecību, ka ES uzņēmumu lielāka daļība liela mēroga starptautiskajās PPP ļautu gūt ievērojamu labumu attiecībā uz pienācīgas kvalitātes darbvietu radīšanu, produktivitāti, konkurētspēju, tehnoloģiskajām spējām un inovācijas attīstību ES; atgādina, ka Komisijas 2010. gada pētījumā „Eiropas MVU internacionalizācija” ir uzsvērtā pozitīvā saikne starp internacionalizāciju un inovāciju saistībā ar produktiem, pakalpojumiem un procesiem;
30. uzsver, ka, strādājot šajā jomā, ir īpaši jāņem vērā Eiropas Savienībā reģistrēto MVU problēmas, PPP ietvaros konkurējot starptautiskos tirgos, un tas, ka ir jānodrošina MVU īsta un taisnīga piekļuve; šajā saistībā uzsver, ka ir būtiski izstrādāt īpašus noteikumus, lai MVU varētu iesniegt kopas vai grupas piedāvājumus un izmantot atvērtas un pārredzamas apakšuzņēmumu līgumu ķēdes; uzskata, ka MVU būtu jāmudina piedalīties vai nu apakšuzņēmēja statusā, vai arī tādu konsorciju ietvaros, kuri iesniedz piedāvājumus ar mērķi noslēgt līgumus;
31. atgādina par sasniegumiem Eiropas Savienībā, izmantojot PPP infrastruktūras attīstībā un progresīvākajās tehnoloģijās, pētniecības, e-apmācības un citu augstas pievienotās vērtības nozaru jomās, un mudina Komisiju noteikt projektus, kuri ES ir panākuši labākos rezultātus, un veicināt visu veidu ES uzņēmumu, īpaši MVU, dalību šādos projektos ārzemēs;

o

o o

32. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un Eiropas Investīciju bankai.